

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Η ΓΝΩΣΗ ΑΝΤΙΔΟΤΟ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	3
1.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΗΜΕΡΑ.....	3
<i>Μορφές Δια Βίου Μάθησης .....</i>	<i>3</i>
<i>Η Δια Βίου Μάθηση στην Ευρώπη .....</i>	<i>4</i>
1.2 Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	5
<i>Ο νέος Νόμος για την ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης .....</i>	<i>6</i>
<i>Το Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης.....</i>	<i>7</i>
1.3 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ - ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	9
1.4 ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	11
2. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	12
2.1 ΌΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	12
2.2 Ο ΝΕΟΣ ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	13
2.3 Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	15
2.4 ΓΕΝΙΚΟΙ & ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	17
2.5 ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	18
2.6 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	20
3. Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	21
3.1 ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠ Δ.Β.Μ	21
3.2 ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ Ε.Π Δ.Β.Μ	26
3.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	27
3.4 ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ.....	30

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1.1 Η σημασία της Δια Βίου Μάθησης σήμερα

Η Δια Βίου Μάθηση έρχεται να απαντήσει στις σύγχρονες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και να δώσει διεξόδους από την κρίση. Δεν αποτελεί απλά μια προσπάθεια να υιοθετηθούν οι ευρωπαϊκές εξελίξεις στο χώρο της δια βίου μάθησης. Το ζητούμενο δεν είναι μόνο να ανταποκριθεί η Ελλάδα στις απαιτήσεις και στους στατιστικούς δείκτες επιστημονικών και ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης που σχεδιάζουμε φιλοδοξεί να αποτελέσει εργαλείο για να πετύχει η Ελλάδα το μεγάλο Εθνικό στόχο της να βγει από την παρούσα κρίση πιο δυνατή, να απελευθερωθούν οι δημιουργικές δυνάμεις της και να μπει σε μια αναπτυξιακή προοπτική.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης έρχεται να υπηρετήσει ένα νέο ιδανικό, μια νέα αντίληψη για την παιδεία. Αλλάζει την παγιωμένη αντίληψη της ελληνικής κοινωνίας ότι η εκπαίδευση σημαίνει μόνο σχολείο, πανελλαδικές εξετάσεις, πτυχίο. Αξιοπίστα περιβάλλοντα μάθησης το καθένα με τη δική του αξία γίνονται και τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης, τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών. Η παιδεία γίνεται στάση ζωής με πολλαπλές επιλογές και ανοιχτές διαδρομές. Η μάθηση συνοδεύει όλη την ανθρώπινη ζωή, γίνεται αναπόσπαστο στοιχείο της προσπάθειας για βελτίωση της ποιότητας ζωής, για τόνωση της κοινωνικής προσφοράς, του εθελοντισμού, της ενεργούς γήρανσης, της συμμετοχής στα κοινά.

Μορφές Δια Βίου Μάθησης

Η δια βίου μάθηση συμπεριλαμβάνει από την προσχολική αγωγή, την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μέχρι την ανώτατη εκπαίδευση, την αρχική και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων, καθώς και όλες τις μορφές άτυπης μάθησης εκτός εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τρεις κατηγορίες:

1. Τυπική εκπαίδευση :

Λαμβάνει χώρα σε οργανωμένο και θεσμοθετημένο εκπαιδευτικό πλαίσιο (προγράμματα σπουδών, διδάσκοντες, αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων), οδηγεί στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο από τις επίσημες αρχές και αποτελεί μέρος της διαβαθμισμένης εκπαιδευτικής κλίμακας.

2. Μη τυπική εκπαίδευση:

Λαμβάνει χώρα σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο (προγράμματα σπουδών, διδάσκοντες, αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων), και μπορεί να οδηγήσει (αλλά όχι αναγκαστικά) στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο.

3. Άτυπη μάθηση :

Δε λαμβάνει χώρα σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο αλλά είναι ενταγμένη στο πλαίσιο επαγγελματικών δραστηριοτήτων, του ελεύθερου χρόνου, κοινωνικών, αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Προς το παρόν δεν αναγνωρίζεται και δεν πιστοποιείται.

Η Δια Βίου Μάθηση στην Ευρώπη

Η έγκριση του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010» - στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισσαβόνας - από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης του Μαρτίου 2002 - αποτέλεσε, για πρώτη φορά, σταθερό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Το πρόγραμμα έθεσε κοινούς στόχους με κύριο σκοπό τη στήριξη της βελτίωσης των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

Το πρόγραμμα εργασίας, μαζί με τη διαδικασία της Κοπεγχάγης και κοινές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια, οδήγησε σε ουσιαστική πρόοδο - κυρίως για την υποστήριξη των εθνικών μεταρρυθμίσεων της διά βίου μάθησης, του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της εκπόνησης κοινών ευρωπαϊκών μέσων για την προαγωγή της ποιότητας, της διαφάνειας και της κινητικότητας.

Παρόλα αυτά εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές προκλήσεις για την υλοποίηση της φιλοδοξίας της Ευρώπης να καταστεί η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης παγκοσμίως. Για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων

αναφορικά με την δια βίου μάθηση προωθείται ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης . Το στρατηγικό αυτό πλαίσιο ενισχύει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας αυτής και προσφέρει διαρκή οφέλη και στήριξη στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών έως το 2020, προβάλλοντας την ευρωπαϊκή ποικιλομορφία και τις μοναδικές ευκαιρίες που αυτή προσφέρει χωρίς όμως να αφαιρεί από τα κράτη μέλη την πλήρη αρμοδιότητα για τα εκπαιδευτικά τους συστήματα.

Το νέο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με ορίζοντα το 2020, αφορά τέσσερις στρατηγικούς στόχους:

- ⇒ **Στρατηγικός στόχος 1:** Υλοποίηση της διά βίου μάθησης και της κινητικότητας
- ⇒ **Στρατηγικός στόχος 2:** Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης
- ⇒ **Στρατηγικός στόχος 3:** Προαγωγή της ισοτιμίας, της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά
- ⇒ **Στρατηγικός στόχος 4:** Ενίσχυση της καινοτομίας και της δημιουργικότητας καθώς και του επιχειρηματικού πνεύματος, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης

1.2 Η πολιτική της Ελλάδας για την Δια Βίου Μάθηση

Η Ελλάδα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον τομέα της Δια Βίου Μάθησης που λαμβάνουν χώρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκές επιτροπές και λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές και τις συστάσεις της ΕΕ. Στην Ελλάδα υπάρχει ένα ευρύ σύστημα Δια Βίου Μάθησης, από την προσχολική ηλικία μέχρι τα γηρατειά, που περιλαμβάνει τόσο την τυπική μάθηση, που προσφέρεται στο σχολείο και σε άλλα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, όσο και τη μη τυπική και άτυπη μάθηση που αποκτάται έξω από αυτά. Από τα παραπάνω διαμορφώνεται το ελληνικό Σύστημα Δια Βίου Μάθησης, σε όλα τα στάδια της ζωής του ανθρώπου με στόχο τη διαμόρφωση ενεργών πολιτών και την ένταξη τους στην εργασία.

Ο νέος Νόμος για την ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης

Σκοπός του νόμου 3879 που ψηφίστηκε το Σεπτέμβρη του 2010 είναι η ανάπτυξη της δια βίου μάθησης, μέσω της αναγνώρισης εναλλακτικών εκπαιδευτικών διαδρομών, της δικτύωσης των φορέων δια βίου μάθησης και της διασφάλισης της διαφάνειας και της ποιότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η διασύνδεση της δια βίου μάθησης με την απασχόληση, η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας των ατόμων και γενικότερα η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Ο νέος νόμος ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν τη δια βίου μάθηση πέραν του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και τα θέματα που αφορούν τις δράσεις δια βίου μάθησης των φορέων του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η άτυπη μάθηση διέπεται από τις διατάξεις του νόμου μόνο κατά το μέρος που αφορά την αναγνώριση και πιστοποίηση των αποτελεσμάτων της.

Ειδικότερα, στόχοι του νόμου 3879/2010 είναι οι ακόλουθοι:

- η συστηματοποίηση και ο συντονισμός της διερεύνησης των εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών αναγκών των ενηλίκων σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής ανάπτυξης,
- ο προγραμματισμός και η αποκέντρωση των δράσεων δια βίου μάθησης, η συστηματική υποστήριξη των φορέων του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης και η προγραμματική συνεργασία των φορέων διοίκησης του Δικτύου με τους φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης,
- η ανάδειξη της επαγγελματικής κατάρτισης και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων ως δύο ισότιμων πυλώνων της δια βίου μάθησης,
- η θεσμοθέτηση προτύπων και μέσων για την ανάπτυξη και την ποιοτική αναβάθμιση της δια βίου μάθησης,
- η διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης των ατόμων και ιδιαίτερα των μελών κοινωνικά ευπαθών και ευάλωτων ομάδων σε όλες τις δράσεις κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων,
- η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και αξιολόγηση των εκπαιδευτών ενηλίκων,
- η δημιουργία συνεκτικού εθνικού πλαισίου αξιολόγησης και πιστοποίησης για όλες τις μορφές κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, με τη δημιουργία του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.) Ο Ε.Ο.Π.Π. αναλαμβάνει τη συγκρότηση του συστήματος αναγνώρισης και πιστοποίησης των προσόντων, δηλαδή των αποκτούμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ατόμων, με τρόπο που να διασφαλίζεται η ποιότητα και η αμοιβαία εμπιστοσύνη κράτους και κοινωνικών εταίρων, να ενισχύεται η διαφάνεια στα προσόντα, να δι-

ευκολύνεται η πρόσβαση και η πρόοδος σε διαδικασίες διά βίου μάθησης και να υποστηρίζεται η σχέση εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, και

- η συγκρότηση ενιαίου εθνικού πλαισίου αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων (Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων), το οποίο χρησιμοποιεί 8 επίπεδα αναφοράς που βασίζονται σε μαθησιακά αποτελέσματα που περιγράφουν τι γνωρίζει, κατανοεί και είναι ικανό να κάνει κάποιο άτομο μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας. Αυτή η θεώρηση έχει σαν συνέπεια τη μετατόπιση του βάρους από τις εισροές (διάρκεια μαθησιακής εμπειρίας, τύπος ιδρύματος) στις εκροές (το αποτέλεσμα της μάθησης).

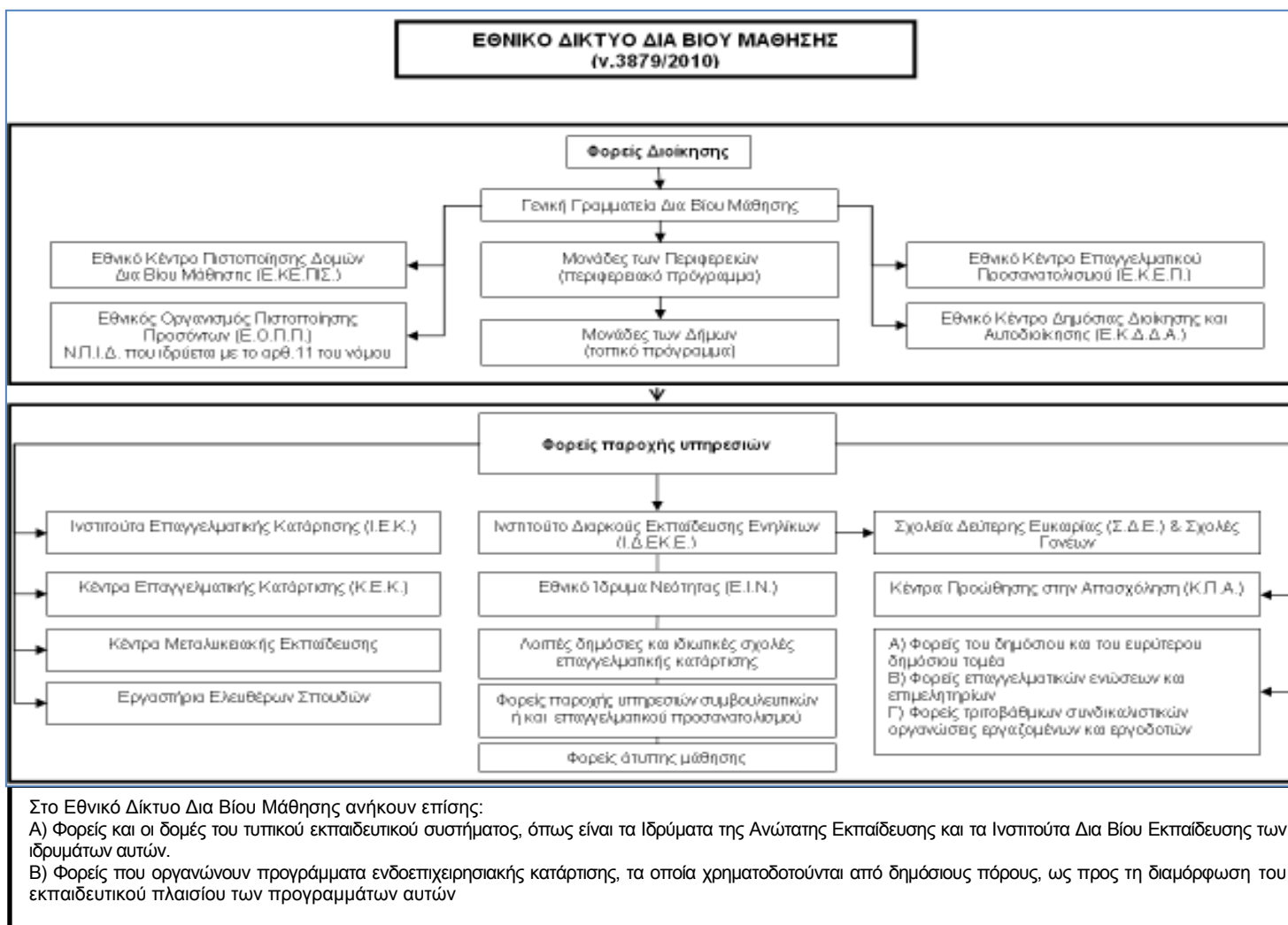
Το Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης

Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων δια της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης, σχεδιάζει και είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση της νέας πολιτικής Δια Βίου Μάθησης, αναλαμβάνοντας το συντονισμό όλων των υπολοίπων εμπλεκόμενων φορέων σε αυτό το τόσο κρίσιμο πεδίο πολιτικής. Σε αυτό το επίπεδο δημιουργείται μια συμμαχία με όλους τους επιτελικούς κεντρικούς αλλά και αυτοδιοικητικούς δημόσιους φορείς για ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας, η οποία εξασφαλίζει την στοχευόμενη δράση της Ελληνικής Πολιτείας.

Στο πλαίσιο αυτό η Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης έχει ως **βασική αρμοδιότητα να ενεργοποιήσει το Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης** που έχει προβλεφθεί στον ν.3879/2010. Ειδικότερα, οι φορείς του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης (πρβλ. Σχήμα 2) διακρίνονται σε **φορείς διοίκησης** και σε **φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης**, οι οποίοι οφείλουν να συνεργάζονται τόσο σε επίπεδο σύνθεσης προτάσεων και υλοποίησης δράσεων αλλά και αμφίδρομης επικοινωνίας. Επιπλέον στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης θα αναπτυχθεί, σύμφωνα με τις επιταγές του νέου θεσμικού πλαισίου Μητρώο Φορέων Δια Βίου Μάθησης στο οποίο εγγράφονται οι φορείς του συστήματος διοίκησης και οι φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης.

Φορείς διοίκησης και οι **φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης** αποτυπώνονται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Σχέδιο Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Σχήμα 1: Το Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης

1.3 Συγκριτική Ανάλυση για την Δια Βίου Μάθηση – Ποσοτικά και Ποιοτικά Δεδομένα

Στην αρχή του 2010 η Ελλάδα υστερεί αναφορικά με τα ευρωπαϊκά κριτήρια αναφοράς. Στην Ελλάδα επιτεύχθηκε πρόοδος σε κάποια από τα σημεία αναφοράς (στόχοι) που είχαν τεθεί για το 2010 χωρίς ωστόσο να έχει επιτευχθεί κανένας από τους φιλόδοξους στόχους που είχαν ορισθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

⇒ Σε σχέση με τα ευρωπαϊκά κριτήρια αναφοράς:

Η Ελλάδα εμφανίζει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής στη δια βίου μάθηση σε σύγκριση ακόμα και με νέα κράτη μέλη (2,9% έναντι 9,8% της ΕΕ27). Η αύξηση της συμμετοχής στη δια βίου μάθηση για τους ενήλικες παραμένει βασική πρόκληση για το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα το 82,1% του πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον την δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μάλιστα, η πρόοδος της Ελλάδος προς την επίτευξη του στόχου του ολοκλήρωσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι μεγαλύτερη σε σχέση με την μέση ευρωπαϊκή πρόοδο.

Η Ελλάδα δεν κατάφερε να περιορίσει το ποσοστό των ατόμων χωρίς βασικές δεξιότητες σε σχέση με το 2000 και μάλιστα το ποσοστό αυτό αυξήθηκε (24,4% το 2000 και 27,7% το 2006). Εξετάζοντας τα αποτελέσματα των μαθηματικών ως σύνολο, με βάση την κλίμακα επάρκειας μαθηματικών της PISA, το 24% των μαθητών αποτυγχάνουν να φτάσουν το επίπεδο δύο (level two). Η επίδοση της Ελλάδας είναι σημαντικά χαμηλότερη με περίπου 1 στους 3 (32,3%) να μην έχουν την απαιτούμενη μαθηματική επάρκεια.

Στην Ελλάδα η πρόοδος που έχει επιτευχθεί στον περιορισμό της πρόωρης εγκατάλειψης, σε σχέση με το 2000 είναι σημαντική. Η Ελλάδα βρίσκεται οριακά πλησιέστερα στο ποσοστό αναφοράς της ΕΕ, με το ποσοστό των ατόμων (18 έως 24 ετών), που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο να φτάνει το 14,2%.

Όσον αφορά στα άτομα ηλικίας 30-34 ετών που έχουν τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα παρατηρείται μικρή πρόοδος σε σχέση με το 2000 (25.6% το 2008 έναντι 25,4% το 2000).

Η συμμετοχή στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι μικρότερη από το μισό του κοινοτικού Μ.Ο. (14% έναντι 33%).

Από το σύνολο των συμμετεχόντων σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων, μόνο το 9,7% των ανδρών και 23,4% των γυναικών συμμετέχουν σε προγράμματα μάθησης που δεν έχουν επαγγελματικό στόχο.

Μόνο 34% των πολιτών χρησιμοποιούν σε τακτική βάση το διαδίκτυο, ενώ 81,8% δε διαθέτουν σε ικανοποιητικό βαθμό δεξιότητες χρήσης του διαδικτύου.

Η αναμενόμενη μέση διάρκεια εκπαίδευσης ανέρχεται σε 17,4 έτη, και είναι αυξημένη σε σχέση με το 2000 κατά 2,4 έτη.

Παράλληλα με τις παραπάνω ποσοτικές αποτυπώσεις, υπάρχουν και ουσιώδεις ποιοτικές παράμετροι της «ελληνικής υστέρησης». Οι τελευταίες συμπεριλαμβάνουν:

- Την απουσία σύνδεσης της αρχικής με τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση (με ταυτόχρονη αποσαφήνιση των ορίων τους) σε συνδυασμό με τον κατακερματισμό και επικάλυψη αρμοδιοτήτων.
- Το ασαφές πλαίσιο αναφορικά με τα προσόντα και τα συναφή επαγγελματικά δικαιώματα.
- Το αποσπασματικό και τυχαίο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών Δια Βίου Μάθησης.
- Την πλημμυρή διασύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις πραγματικές ανάγκες της εθνικής και ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας.
- Το αμφιβόλου ποιότητας και αποτελεσματικότητας περιεχόμενο της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, δεδομένης της μέχρι σήμερα απουσίας συστηματικής προς τούτο αξιολόγησης.

Στη δημιουργία και συντήρηση αυτής της προβληματικής κατάστασης συνέβαλαν επίσης:

- η ελλιπής συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Υπουργείου Εργασίας και η μη συστηματική διαβούλευση με κοινωνικούς εταίρους, αυτοδιοικητικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών.
- η έλλειψη σχετικής παράδοσης που θα διευκόλυνε τη θεμελίωση της Δια Βίου Μάθησης ως συνιστώσας της ιδιότητας του πολίτη.

1.4 Διαπιστώσεις για την υφιστάμενη κατάσταση

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζεται συγκεντρωτικός Πίνακας με τα Πλεονεκτήματα, Αδυναμίες, Ευκαιρίες και Απειλές που υπάρχουν και επηρεάζουν τη διαμόρφωση της πολιτικής Δια Βίου Μάθησης στην Ελλάδα.

2. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

2.1 Όραμα και Αρχές της Δια Βίου Μάθησης

Το στοίχημα που πρέπει να κερδίσει η Ελλάδα την επόμενη δεκαετία είναι να ενταχθεί μέσα στις πρωτοπόρες ευρωπαϊκές χώρες στο επίπεδο της κοινωνίας της γνώσης, εξασφαλίζοντας ότι το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας θα αποτελείται από τους πλέον ανταγωνιστικούς εργαζόμενους και ενεργούς πολίτες του Ευρωπαϊκού Χώρου.

Η νέα πολιτική για τη δια βίου μάθηση στην Ελλάδα **μπορεί να κάνει τη γνώση αντίδοτο στην σημερινή κρίση** καθώς αποτελεί ένα σημαντικό όχημα για τη βιώσιμη ανάπτυξη που τόσο έχουμε ανάγκη. Με τη δια βίου μάθηση μπορούμε να πετύχουμε τη διασύνδεση της γνώσης με την απασχόληση και την επαγγελματική ένταξη καθώς και την ενίσχυση της ιδιότητας του πολίτη στη σύγχρονη εθνική και παγκόσμια κοινωνία.

Το όραμα της νέας πολιτικής δια βίου μάθησης στην Ελλάδα:

Πολίτες με γνώση & Επαγγελματίες με προσόντα

Οι αρχές της νέας πολιτικής μας είναι:

- ⇒ Η δια βίου μάθηση είναι **ανθρωποκεντρική**, καθώς έχει ως αφετηρία τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.
- ▶ Η **διά βίου μάθηση είναι ενεργός, συνεχής και όχι υποχρεωτική διαδικασία**, καθώς είναι μια ανοιχτή και συνεχής ευκαιρία για προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική βελτίωση στη ζωή του ανθρώπου.
- ▶ Η **διά βίου μάθηση είναι καθολική**, καθώς επιδιώκεται η συμμετοχή όλων σε όλη τη διάρκεια του βίου, και ολιστική, με δυνατότητα αναγνώρισης και πιστοποίησης μη τυπικών και άτυπων μορφών μάθησης.
- ▶ Η **διά βίου μάθηση υποστηρίζει την αναπτυξιακή πορεία της χώρας**, καθώς αποσκοπεί στην επικαιροποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζομένων

ενόψει των ραγδαία μεταβαλλόμενων συνθηκών εργασίας, με έγκαιρη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας.

- ▶ Η **διά βίου μάθηση υποστηρίζει την κοινωνική ένταξη**, επιδιώκει την κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων, παρέχοντας στα μέλη τους ένα επαρκές επίπεδο γενικών και επαγγελματικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- ▶ Η **διά βίου μάθηση στοχεύει στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου**, στην καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων συμβατών με τις νέες συνθήκες, στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και γενικότερα στην ανάπτυξη της ιδιότητας του ενεργού και ενημερωμένου πολίτη.

2.2 Ο νέος ρόλος και οι προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Η ψήφιση του νέου νόμου και η εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος διαμορφώνει για πρώτη φορά μια ενιαία πολιτική για τη δια βίου μάθηση

Μέχρι σήμερα και παρά τις θετικές προσπάθειες που είχαν γίνει στον τομέα της δια βίου μάθησης είχε παρατηρηθεί απουσία μιας ενιαίας εθνικής πολιτικής και ενός συνεκτικού θεσμικού και διαχειριστικού πλαισίου. Η έλλειψη ενιαίας στρατηγικής οδήγησε στον κατακερματισμό των δράσεων που αφορούν στη δια βίου μάθηση και που με τη σειρά του συνετέλεσε σε μη ικανοποιητική πραγμάτωση της δια βίου μάθησης στην Ελλάδα με όρους ποσοτικούς και ποιοτικούς.

Σήμερα, για πρώτη φορά, επιχειρείται στην Ελλάδα **ο συντονισμός και η συνεκτική λειτουργία του χώρου της Δια Βίου Μάθησης** από το Υπουργείο Παιδείας το οποίο μέσω της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης «έχει ως αποστολή να σχεδιάζει τη δημόσια πολιτική της δια βίου μάθησης, να διαμορφώνει τους σχετικούς κανόνες, να εκπονεί το αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα και να εποπτεύει την εφαρμογή τους» (ν.3897/2010).

Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων:

- αναλαμβάνει τον επιτελικό ρόλο εναρμόνισης δράσεων αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, γενικής εκπαίδευσης, συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού,
- εγγυάται τη διαρκή αξιολόγηση και αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης,
- αναλαμβάνει να εγκαθιδρύσει μια πλατιά συμμαχία με επίκεντρο τη γνώση
- ενώνει όλα τα Υπουργεία, όλους τους φορείς (δημόσιους, κοινωνικούς και ιδιωτικούς) που εμπλέκονται σε παροχή υπηρεσιών Δια Βίου Μάθησης θέτοντας ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς και μια ενιαία στόχευση

Οι προτεραιότητες που τίθενται με τη ψήφιση του νέου Νόμου για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης (Νόμος 3879/2010) είναι οι ακόλουθες:

- ⇒ **Ο πολίτης.** Εστιάζουμε στον εκπαιδευόμενο ενήλικα, στις εκπαιδευτικές και μορφωτικές ανάγκες του, στα ενδιαφέροντά του, στην ενεργοποίηση του, στην άρση των εμποδίων για τη συμμετοχή του σε μαθησιακές δραστηριότητες, στην αναγνώριση και πιστοποίηση των προσόντων του.
- ⇒ **Η σύνδεση της διά βίου μάθησης με την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη.** Εφοδιάζουμε τους εργαζόμενους με το κατάλληλο υπόβαθρο τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων και την κατάλληλη κατάρτιση έτσι ώστε να συνδεθεί άμεσα η διά βίου μάθηση με την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.
- ⇒ **Η καθιέρωση κανόνων λειτουργίας για όλους τους φορείς που παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση,** είτε αυτοί βρίσκονται εντός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος είτε βρίσκονται στο χώρο της μεταλυκειακής εκπαίδευσης και της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Ο ρόλος του κράτους είναι να βάλει κανόνες που ισχύουν για όλους (δημόσιους, ιδιωτικούς και κοινωνικούς φορείς) και να έχει επιτελικούς φορείς, που μπορούν να εφαρμόζουν τους κανόνες με καθεστώς διαφάνειας και κοινωνικής λογοδοσίας.
- ⇒ **Η σύσταση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων** που θα διασφαλίσει τη διαφάνεια και την ποιότητα των διαδικασιών αξιολόγησης, αναγνώρισης και πιστοποίησης τόσο της εργασιακής εμπειρίας, όσο και της μάθησης, ανεξάρτητα από τη διαδρομή απόκτησής της.

2.3 Η αναπτυξιακή προοπτική του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης (ΕΠ ΔΒΜ), όπως ορίζεται στο Νόμο 3879/2010, περιλαμβάνει όλες τις δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους, εθνικούς ή ευρωπαϊκούς.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης:

- ▶ αποτελεί απάντηση στις σύγχρονες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας,
- ▶ δίνει διεξόδους από την παρούσα κρίση, και
- ▶ προωθεί μια νέα αντίληψη για την παιδεία.

Βασικό στόχο του ΕΠ ΔΒΜ αποτελεί η διασύνδεση και ο συντονισμός δύο τομέων που έως σήμερα λειτουργούσαν -εν πολλοίς- ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο: το χώρο της εκπαίδευσης και το χώρο της εργασίας. Οι πυλώνες του ΕΠ ΔΒΜ είναι:

- **Η αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση** που δίνει τη δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας ενισχύοντας τις προοπτικές απασχόλησης.
- **Η γενική εκπαίδευση ενηλίκων** που ενθαρρύνει την προσωπική ανάπτυξη μέσα από την καλλιέργεια και ενίσχυση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη.

Η αξιοποίηση των δημιουργικών δυνάμεων της χώρας και η ευημερία των πολιτών συνιστούν το κύριο ζητούμενο της Εθνικής Πολιτικής Δια Βίου Μάθησης. Ακολουθώντας το παράδειγμα άλλων χωρών που πέρασαν από περίοδο βαθιάς ύφεσης σε φάση ανάπτυξης και οικονομικής ευρωστίας, μέσω της παρούσας αναδιάρθρωσης του ευρύτερου χώρου της Δια Βίου Μάθησης δίνεται προτεραιότητα στην εκπαίδευση και μάλιστα στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και στην άμεση διασύνδεση της **με κεντρικούς αναπτυξιακούς στόχους, όπως η πράσινη ανάπτυξη, ο τουρισμός, τα ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες**. Οι δημιουργικές δυνάμεις των Ελλήνων πολιτών αποτελούν το σημαντικότερο κεφάλαιο που διαθέτει η χώρα και η αξιοποίηση τους είναι η μοναδική στρατηγική που μπορεί να οδηγήσει σε έξοδο από την οικονομική κρίση και να δημιουργήσει συνθήκες αειφόρου ανάπτυξης.

Αυτές οι δύο βασικές πολιτικές κατευθύνσεις, της **απασχόλησης και της ενίσχυσης του ενεργού και ενημερωμένου πολίτη**, διαπνέουν κάθε στάδιο και βήμα σχεδιασμού του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης, προκειμένου το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας να προσαρμόζεται ενεργητικά και να αντα-

ποκρίνεται δημιουργικά στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης. Εφόσον σήμερα οι ρυθμοί ανάπτυξης της γνώσης είναι ραγδαίοι, καθίσταται πλέον επιτακτική η ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση σε νέα θεματικά αντικείμενα, όπως οι νέες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τεχνολογίας, η πράσινη ανάπτυξη, ο οικονομικός εγγραμματισμός κα.

Στην κατεύθυνση αυτή, στο ΕΠ ΔΒΜ έχουν ενσωματωθεί συγκεκριμένες δέσμες δράσεων που εξυπηρετούν την πολιτική **ενίσχυσης της απασχόλησης** και συνολικά διαμορφώνουν περίπου το 50% του προϋπολογισμού, δηλαδή υπερβαίνουν το 1 δις €.

Ωφελούμενοι αυτών των δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης είναι:

- ▶ οι άνεργοι,
- ▶ οι εργαζόμενοι,
- ▶ οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες
- ▶ οι εργοδότες,
- ▶ οι σπουδαστές
- ▶ τα άτομα που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες
- ▶ στελέχη του δημόσιου τομέα, των περιφερειών και των δήμων κλπ.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη **Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων**, η οποία αναμορφώνεται στο σύνολό της με βάση τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- ▶ **Οικονομικός Εγγραμματισμός** (γνώση & διαχείριση καθημερινών οικονομικών συνθηκών)
- ▶ **Επιχειρηματικότητα** (ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων επιχειρηματικότητας),
- ▶ **Ψηφιακός Εγγραμματισμός της κοινωνίας και νέες τεχνολογίες**
- ▶ **Ξένες Γλώσσες**
- ▶ **Κοινωνικές δεξιότητες** (soft skills)

Αντίστοιχα, οι δράσεις που εξυπηρετούν την πολιτική της ενίσχυσης της **ιδιότητας του ενεργού πολίτη** έχουν ως ωφελούμενο πληθυσμό:

- ▶ τους ενήλικες
- ▶ τους φοιτητές
- ▶ το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού.

2.4 Γενικοί & Ειδικοί στόχοι του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Ο σχεδιασμός του Εθνικού Προγράμματος θέτει επτά (7) αλληλένδετους στόχους που αποβλέπουν στην αναβάθμιση του συστήματος ΔΒΜ στην Ελλάδα:

1. **Καθολική συμμετοχή.** Αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων σε δράσεις Δια Βίου Μάθησης
2. **Ποιότητα παντού.** Διασφάλιση σε όλες τις παραμέτρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας (εκπαιδευτές, προγράμματα, μέθοδοι, υποδομές, μαθησιακά αποτελέσματα) του υψηλού επιπέδου των εισροών και των εκροών
3. **Αλλαγή στις παιδαγωγικές μεθόδους.** Έμφαση στην εξ' αποστάσεως, τη βιωματική, τις μικτές μορφές μάθησης
4. **Αξία και διαφάνεια στην απόκτηση προσόντων.** Μέσα από τη συγκρότηση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων επιτυγχάνεται όχι μόνο η αναγνώριση των αποκτούμενων προσόντων αλλά και η αξιοκρατική πιστοποίησή τους
5. **Εξυπηρέτηση του νέου αναπτυξιακού μοντέλου.** Διασύνδεση των δράσεων της Δια Βίου Μάθησης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και κυρίως προσανατολισμός της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευση και κατάρτιση σε κεντρικούς αναπτυξιακούς στόχους όπως είναι η πράσινη ανάπτυξη.
6. **Απελευθέρωση από εκπαιδευτικά στεγανά.** Διασφάλιση εναλλακτικών διαδρομών μάθησης μέσω της δικτύωσης των υπηρεσιών ΔΒΜ
7. **Ορθολογική κατανομή και αξιοποίηση των Κοινοτικών πόρων** στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Οι στρατηγικοί στόχοι αναλύονται στους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

1. Αναβάθμιση του συστήματος της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης
2. Διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας
3. Ενίσχυση του συστήματος της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης
4. Διεύρυνση του θεσμού της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού
5. Πιστοποίηση επαγγελματικής εμπειρίας και μάθησης
6. Αναβάθμιση του συστήματος της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
7. Προώθηση της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων.

2.5 Ποσοτικοί στόχοι / Δείκτες του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση των στόχων, την αξιολόγηση της εξέλιξης της πορείας και το συντονισμό του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης είναι το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, δια της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης. Η Γενική Γραμματεία οφείλει να έχει πλήρη εικόνα της εξέλιξης των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης μέσα από τακτική επικοινωνία και αλληλεπίδραση με όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της Δια Βίου Μάθησης.

Επιπλέον, η Γενική Γραμματεία παρακολουθεί και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης με βασικό εργαλείο τους δείκτες που προβλέπονται στο ΕΣΠΑ και στα Επιχειρησιακά Προγράμματα και συσχετίζονται άμεσα με το πεδίο πολιτικής της Δια Βίου Μάθησης.

Ως **βασικότερος δείκτης** θεωρείται η «*Συμμετοχή σε προγράμματα Δια Βίου Μάθησης (σε % γενικού πληθυσμού ηλικίας 25-64)*» που αποτελεί άλλωστε έναν από τους πέντε βασικούς ευρωπαϊκούς συγκριτικούς δείκτες (benchmarks), που τέθηκαν στη Λισσαβόνα για την εξέταση της πορείας της εκπαιδευτικής πολιτικής και στον οποίο η χώρα μας υπολείπεται του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Σε μεγάλο βαθμό η επίτευξη των στρατηγικών στόχων του παρόντος ΕΠ θα αποτυπωθεί σε μια σειρά από **ποσοτικούς δείκτες**, όπως:

- ▶ Η ουσιαστική και καταλυτική **αύξηση της συνολικής συμμετοχής ενηλίκων σε δράσεις δια βίου μάθησης** στον ενεργό πληθυσμό από το 2,9% που είναι σήμερα στο 6% το 2013
- ▶ Ο **διπλασιασμός (100%) της εθνικής συμμετοχής στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων** μέσα από τις δράσεις δια βίου μάθησης (π.χ σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων , εκπαίδευση τρίτης ηλικίας κλπ)
- ▶ Η **αύξηση άνω του 50% της συμμετοχής ενηλίκων στη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση**, αφενός για την καταπολέμηση της ανεργίας μέσω της κατάρτισης των ανέργων, αφετέρου για την κατάρτιση των εργαζομένων σε όλες τις μορφές της, είτε ενδο-επιχειρησιακά είτε σε συνεργασία με φορείς κατάρτισης.

Επίσης, **ενδεικτικοί δείκτες εκροών και αποτελέσματος**, τους οποίους θα παρακολουθεί η Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης σε συνεργασία με τις Ειδικές Υπη-

ρεσίες Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και οι σχετικές τιμές στόχοι αποτυπώνονται ακολούθως:

Τίτλος δείκτη	Τιμή στόχος 2013
Αριθμός προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που δημιουργούνται ή αναμορφώνονται	300
Αριθμός υποτροφιών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης	56.000
Αριθμός προγραμμάτων σπουδών τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης που δημιουργούνται ή αναμορφώνονται	650
Αριθμός γραφείων διασύνδεσης που δημιουργούνται ή ενισχύονται	130
Αριθμός ωφελούμενων μαθητών / σπουδαστών από ενέργειες συμβουλευτικής & επαγγελματικού προσανατολισμού	510.500
Ποσοστό προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που αναμορφώνονται σε σπονδυλωτή μορφή συμβατή με το Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων στο σύνολο προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης	100%
Ποσοστό μαθητών / σπουδαστών ΕΠΑΛ / ΕΠΑΣ στο Σύνολο μαθητών / σπουδαστών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	23%
Μέσο ετήσιο ποσοστό ωφελούμενων από ενέργειες πρακτικής άσκησης στο σύνολο των τελειοφοίτων μαθητών και σπουδαστών της β' βάθμιας και γ' βάθμιας εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης	6%
Αριθμός συμμετοχών ατόμων 25-64 ετών σε προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης (τυπικής, μη τυπικής και άτυπης)	235.300
Αριθμός προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	21
Ποσοστό ατόμων ηλικίας 25-64 ετών που έχουν ωφληθεί από προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.	1,2%
Αριθμός νέων πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων	200
Αριθμός εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης	275.000
Αύξηση ποσοστού εργαζομένων (εκτός των δημοσίων υπαλλήλων και των εκπαιδευτικών) και αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης επί του συνόλου των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων	7%
Ποσοστό εργαζομένων/αυτοαπασχολούμενων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων (εργαζομένων/αυτοαπασχολούμενων)	20%
Αριθμός ανέργων που συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	180.000
Αριθμός εγγεγραμμένων ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση.	91.500
Ποσοστό ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και λαμβάνουν πιστοποίηση επί του συνόλου των καταρτισθέντων	50%
Πλήθος στελεχών ψυχικής υγείας συμμετείχαν σε ενέργειες κατάρτισης	5.100
Ποσοστό ειδικών ομάδων πληθυσμού- (νέοι έως 25 ετών και γυναίκες) ως προς το σύνολο των του πληθυσμού, που έγινε αποδέκτης προγράμματος ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης (αγωγής υγείας)	40%
Ποσοστιαία αύξηση ετήσιου μέσου όρου συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων σε προγράμματα συνεχιζόμενης επιμόρφωσης	126%
Ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων με πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων Τεχνολογικών & Πληροφοριακών Συστημάτων	50%
Πλήθος θέσεων δημόσιας διοίκησης για τις οποίες αναπτύσσονται περιγράμματα	40
Ποσοστό Διευθύνσεων Ανάπτυξης Ανθρώπινου δυναμικού Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, που εφαρμόζουν σύγχρονες πολιτικές ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων	80%
Πλήθος Μονάδων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Υπουργείων και ΓΓ που υποβάλλουν Σχέδια Κατάρτισης	55
Μέσο ετήσιο πλήθος συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων (κάθε υπάλληλος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερα του ενός προγράμματα) σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης	25.000
Πλήθος εκπαιδευτών δημόσιας διοίκησης σε προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτών ενηλίκων	5.500
Διείσδυση συνεχιζόμενης κατάρτισης μεταξύ του πληθυσμού των δημοσίων υπαλλήλων: ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων που συμμετέχουν μία ή περισσότερες φορές σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης επί του συνολικού πλήθους των δημοσίων υπαλλήλων	7%
Ποσοστό δημοσίων υπαλλήλων με πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ	50%

2.6 Δομή του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Βάσει του άρθρου 15 του Νόμου 3879 «*Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις*» το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης είναι μεσοχρόνιο, εξειδικεύεται σε ετήσια βάση και περιλαμβάνει όλες τις δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης που χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από δημοσίους πόρους, εθνικούς ή ευρωπαϊκούς, και ειδικότερα:

- ▶ **Τις δράσεις τις οποίες υλοποιούν οι κεντρικοί δημόσιοι φορείς και οι λοιποί φορείς εθνικής εμβέλειας του Δικτύου.** Οι δράσεις αυτές αποτελούν το **εθνικό σκέλος** του Προγράμματος.
- ▶ **Τις δράσεις τις οποίες υλοποιούν οι Περιφέρειες και οι λοιποί φορείς περιφερειακής εμβέλειας του Δικτύου.** Οι δράσεις αυτές αποτελούν το **περιφερειακό σκέλος** του Προγράμματος, στο οποίο εντάσσονται τα περιφερειακά προγράμματα δια βίου μάθησης.
- ▶ **Τις δράσεις τις οποίες υλοποιούν οι Δήμοι και οι λοιποί φορείς τοπικής εμβέλειας του Δικτύου.** Οι δράσεις αυτές αποτελούν το **τοπικό σκέλος** του Προγράμματος, στο οποίο εντάσσονται τα τοπικά προγράμματα δια βίου μάθησης.

Επιπροσθέτως, βάσει του άρθρου 24 του προαναφερθέντος Νόμου, το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης εκπονείται για την προγραμματική περίοδο 2010 - 2013 και χρηματοδοτείται από τα επιχειρησιακά προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) 2007 - 2013 και εθνικούς πόρους.

Ειδικότερα, το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης αποτελείται από τα ακόλουθα δύο (2) μέρη:

- ▶ **A. Δράσεις Εφαρμογής,** οι οποίες αφορούν στις δράσεις υλοποίησης της εθνικής πολιτικής Δια Βίου Μάθησης που απευθύνονται άμεσα στο ανθρώπινο δυναμικό της χώρας
- ▶ **B. Δράσεις Επιτελικής Υποστήριξης,** οι οποίες περιλαμβάνουν τις δράσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία των πλαισίων, υποδομών και προϋποθέσεων που απαιτούνται για την εφαρμογή των δράσεων εθνικής πολιτικής Δια Βίου Μάθησης

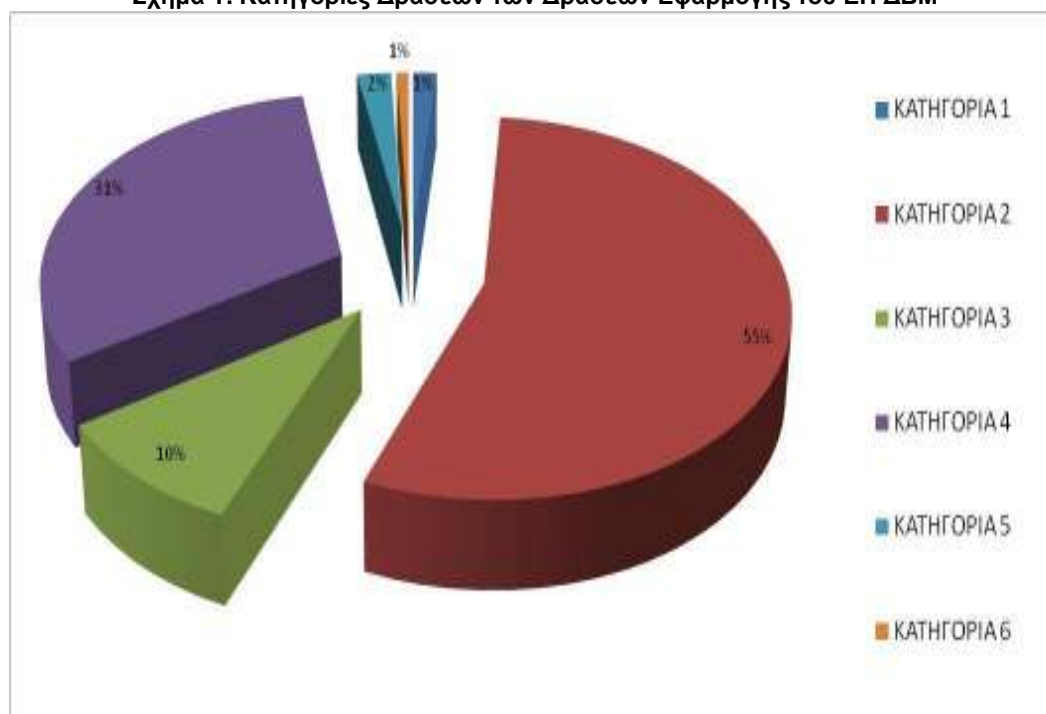
3. Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

3.1 Οι Δράσεις Εφαρμογής του ΕΠ Δ.Β.Μ

Οι επιμέρους κατηγορίες των Δράσεων Εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης, οι οποίες έχουν προσδιοριστεί μετά από ενδελεχή επισκόπηση αφενός των κατευθύνσεων, των εξελίξεων και των τάσεων που εμφανίζονται στον τομέα της Δια Βίου Μάθησης σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και αφετέρου των μεγάλων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία και κοινωνία ενόψει της κρίσης που διέρχεται, είναι οι ακόλουθες:

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΩΝ
1	ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
3	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
4	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
5	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
6	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΣΡΩΩΝ ΚΑΙ ΕΚΡΩΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Σχήμα 1: Κατηγορίες Δράσεων των Δράσεων Εφαρμογής του ΕΠ ΔΒΜ

Ακολούθως παρουσιάζεται το σύνολο των επιμέρους Δράσεων που περιλαμβάνονται στις έξι (6) Κατηγορίες των Δράσεων Εφαρμογής του Προγράμματος:

Κατηγορία Δράσεων 1: ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία Δράσης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΑΕΚ) ⇒ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΙΕΚ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ E-LEARNING) ⇒ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΕΚ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΕΚ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ: ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ Κ.Λ.Π.) ⇒ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ ΙΕΚ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΕΚ ⇒ ΑΕΚ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΜΕΑ
Ενδεικτικός π/υ	28,5 εκ. €
Πηγή Χρηματοδότησης	⇒ ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Κατηγορία Δράσεων 2: ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία Δράσης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ) ⇒ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ) ⇒ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ⇒ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ⇒ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΩΝ (ΕΚΟ) ⇒ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΕΣ ⇒ ΛΑΕΚ ⇒ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΜΙΚΡΕΣ (<50 ΑΤΟΜΩΝ) ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ (>50 ΑΤΟΜΩΝ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ⇒ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΝΕΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ ⇒ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ & ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ⇒ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ & ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ - ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ⇒ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER - ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΨΥΧΩΣΗ ⇒ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
Ενδεικτικός π/υ	1,1 δις €
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ⇒ ΕΠ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ⇒ ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ ⇒ ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Κατηγορία Δράσεων 3: ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία Δράσης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ⇒ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ "ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ" : * ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ * ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, *ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ * ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ⇒ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ⇒ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ "ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ" ⇒ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ⇒ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ⇒ ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Ενδεικτικός π/υ	186,8 εκ. €
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ⇒ ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Κατηγορία Δράσεων 4: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία Δράσης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ⇒ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ⇒ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΙ ⇒ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ (ΓΣΕΕ,ΑΔΕΔΥ, Ε-ΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ,ΕΣΑΜΕΑ) - ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ- ⇒ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ⇒ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ⇒ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ στις ΤΠΕ ΚΑΘ ΟΔΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΗΜΟ ⇒ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ⇒ ΜΕΙΖΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ⇒ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ICT ⇒ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ : ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Σχέδιο Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

	<p>ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ⇒ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΕ ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ⇒ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ⇒ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ (ΑΔΕΔΥ) ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΤΟΥΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ
Ενδεικτικός π/υ	617 εκ. €
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ⇒ ΕΠ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Κατηγορία Δράσεων 5:	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία Δράσης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΕΡΕΥΝΕΣ ΓΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ, ΜΕΛΕΤΕΣ, ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΕΣ ⇒ ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, ΙΕΚ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ⇒ ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, ΙΕΚ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ⇒ ΘΥΡΙΔΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
Ενδεικτικός π/υ	30,4 εκ. €
Πηγή Χρηματοδότησης	⇒ ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Κατηγορία Δράσεων 6:	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΣΡΟΩΝ ΚΑΙ ΕΚΡΟΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία Δράσης συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΣΡΟΩΝ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΙΕΚ ⇒ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΚΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ⇒ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΙΕΚ ⇒ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΒΜ ΠΛΗΝ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ⇒ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ, ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ⇒ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ
Ενδεικτικός π/υ	24,6 εκ. €
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ⇒ ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

3.2 Οι Δράσεις Επιτελικής Υποστήριξης του Ε.Π Δ.Β.Μ

Εκτός από τις ανωτέρω κατηγορίες δράσεων το ΕΠ ΔΒΜ περιλαμβάνει και τις κατώτερη Δράσεις Επιτελικής Υποστήριξης:

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΒΜ	
Συνοπτική περιγραφή	<p>Στην παρούσα Κατηγορία συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΘΜΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΟΠΠ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΣΥΕΠ ⇒ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΕΠ ⇒ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔ ΕΠ ΕΔΒΜ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΠ ⇒ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΣΥΕΠ ⇒ ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΙΕΚ ⇒ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΒΜ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΜΗΤΡΩΟ ΑΜΕΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ⇒ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΕΠ ⇒ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΒΜ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ⇒ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥΣ ΕΚΔΔΑ, ΕΣΔΥ & ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ⇒ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ / ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΩΝ ⇒ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ⇒ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ Δ/ΝΣΕΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ⇒ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΗΣ "ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ⇒ ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ⇒ ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ⇒ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ

	<p>ΕΝΕΡΓΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΕ 7 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟΥ ⇒ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ ΤΗΣ ΑΔΕΔΥ ⇒ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΔΕΔΥ ⇒ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ⇒ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ <i>(ανασχεδιασμός προγραμμάτων, εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού, υλικού πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων)</i> ⇒ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ <i>(ανασχεδιασμός προγραμμάτων, εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού)</i> ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ: ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ) ⇒ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΚ ⇒ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΙΕΚ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΕΚ
Ενδεικτικός π/υ	219 εκ. €
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ⇒ ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ⇒ ΕΠ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

3.3 Οικονομικά στοιχεία και Πηγές Χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης για την περίοδο αναφοράς ανέρχεται στα 2,18 δις Ευρώ. Συγκεκριμένα:

- ⇒ για τις Δράσεις Εφαρμογής προβλέπονται συνολικά 1,96 δις €, ενώ
- ⇒ για τις Δράσεις Επιτελικής Υποστήριξης 219 εκ. €.

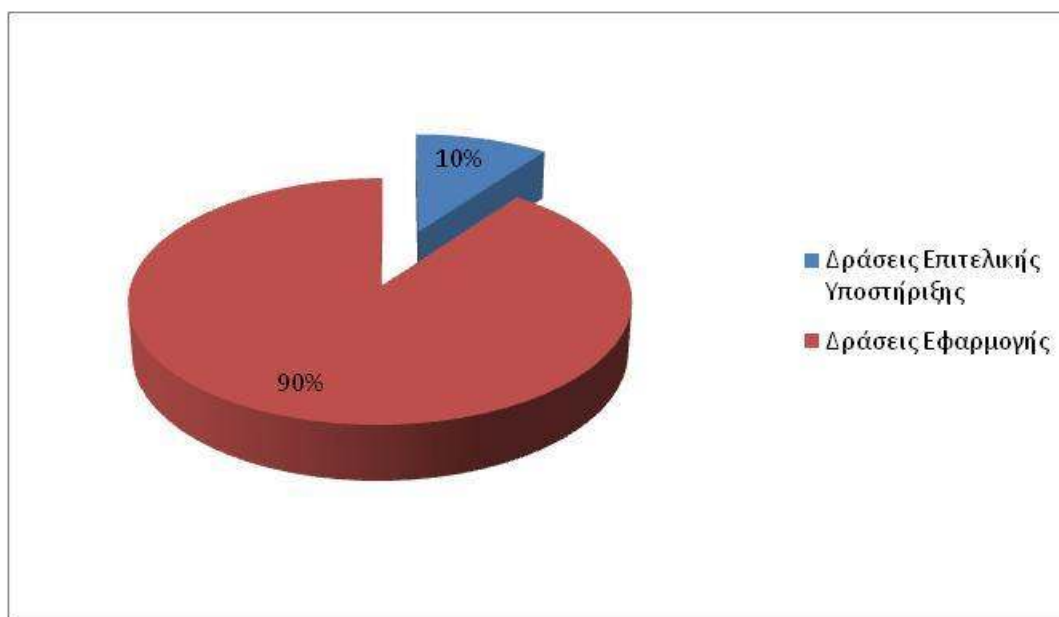
Η συνολική δαπάνη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Σχήμα 2: Ενδεικτικός Προϋπολογισμός ΕΠ ΔΒΜ

ΕΙΔΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ (σε €)
Δράσεις Εφαρμογής	1,96 δις
Δράσεις Επιτελικής Υποστήριξης	219 εκ.
Ενδεικτικός Π/Υ	2,18 δις

Εκφρασμένο σε ποσοστιαία αναλογία, οι *Δράσεις Εφαρμογής* που στοχεύουν στους πολίτες, στους εργαζόμενους, στους ανέργους, στα άτομα που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, στους σπουδαστές ΙΕΚ, στους φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στους ενήλικες και γενικότερα στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού, εξυπηρετώντας πρωτίστως τις δυο βασικές πολιτικές ενίσχυσης της απασχόλησης και της ενδυνάμωσης του πολίτη αποτελούν το **90%** του συνολικού προϋπολογισμού του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης, ενώ οι *Δράσεις Επιτελικής Υποστήριξης*, το **10%**.

Σχήμα 2: Ενδεικτικός προϋπολογισμός ΕΠ ΔΒΜ

Για την υλοποίηση των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης εμπλέκεται ένας σημαντικός αριθμός φορέων του δημόσιου τομέα και των κοινωνικών εταιρών.

Στον πίνακα που ακολουθεί συστηματοποιούνται οι φορείς υλοποίησης ως προς τον διατιθέμενο προϋπολογισμό. Οι βασικές πηγές άντλησης των οικονομικών στοιχείων είναι:

- ▶ Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα και τα Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού της περιόδου 2007-2013
- ▶ Τα Σχέδια Δράσης των φορέων, όπως πχ. ΕΚΕΠ, ΕΚΕΠΙΣ κα.

Σχήμα 3: Φορείς και ενδεικτικοί προϋπολογισμοί

Α/Α	ΦΟΡΕΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ Π/Υ
1	ΕΥΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	514.100.000 €
2	ΟΑΕΔ	360.000.000 €
3	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤ - ΟΕΠΕΚ	271.549.500 €
4	ΙΔΕΚΕ Ή ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΒΜ	142.105.000 €
5	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	90.553.700 €
6	ΕQUAL	80.000.000 €
7	ΑΕΙ	68.885.206 €
8	ΕΚΕΠ	68.640.000 €
9	ΆΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ¹	64.753.925 €
10	ΕΚΑΕ	60.000.000 €
11	ΓΓΔΔ & ΗΔ	60.000.000 €
12	ΓΓΔΒΜ	46.311.000 €
13	ΕΑΠ	37.000.000 €
14	ΥΠΕΣΑΗΔ	36.000.000 €
15	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ Η ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΒΜ	35.000.000 €
16	ΦΟΡΕΙΣ ΑΕΚ	28.529.000 €
17	ΙΔΕΚΕ	28.200.000 €
18	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ - ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΤΗΤΑΣ	25.258.600 €
19	ΕΥΔ ΕΠΑΝ	22.000.000 €
20	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	20.000.000 €
21	ΕΚΕΠΙΣ	15.146.400 €
22	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	13.715.297 €
23	ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ	12.000.000 €
24	ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΣΔΥ)	10.824.830 €
25	ΕΥΕ του ΥΠΔΒΜΘ	9.567.453 €
26	ΕΟΠΠ	8.500.000 €
27	ΟΓΕΕΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ	8.000.000 €
28	ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	7.400.000 €
29	ΣΕΥΥΟ	6.000.000 €

¹ Πρόκειται κυρίως για δράσεις Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης που χρηματοδοτούνται από τα ΕΠ Αγροτικής Ανάπτυξης και ΕΠ Αλιείας.

30	ΚτΠ ΑΕ	5.000.000 €
31	ΠΕΤΑ	4.657.472 €
32	ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	4.490.957 €
33	ΕΥΔ ΕΠ ΕΔΒΜ	4.247.808 €
34	ΣΕΒ -ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ «ΣΤΕΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ»	2.000.000 €
35	ΣΧΟΛΗ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	1.897.645 €
36	ΓΓΔΒΜ / ΙΔΕΚΕ	1.650.000 €
37	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ	1.290.797 €
38	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	1.041.450 €
39	ΓΓ ΔΒΜ/ΕΚΕΠΙΣ/ΕΟΠΠ	809.000 €
40	ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	599.645 €
41	ΕΣΑμεΑ	470.000 €
42	ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΕΛΛΑΣ	400.000 €
	ΣΥΝΟΛΟ	2,18 δις

3.4 Πηγές χρηματοδότησης του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Οι πηγές χρηματοδότησης του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης διακρίνονται σε *Εθνικούς Πόρους* και *συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακά Προγράμματα* για την περίοδο 2007-2013.

- ▶ Ειδικότερα, σε ότι αφορά στους **Εθνικούς Πόρους** μια σειρά δράσεων καλύπτεται εξ ολοκλήρου από κρατικές δαπάνες, ανεξάρτητα από τις συγχρηματοδοτήσεις των ευρωπαϊκών ταμείων. Στην παρούσα φάση εξειδίκευσης του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης τα διαθέσιμα στοιχεία προϋπολογισμού δράσεων με χρηματοδότηση από Εθνικούς Πόρους είναι ανεπαρκή. Σε αυτό το πλαίσιο διευκρινίζεται ότι τα μοναδικά διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία αφορούν στα προγράμματα ΛΑΕΚ του ΟΑΕΔ, τα οποία ανέρχονται στα 100 εκ. € ετησίως, και καλύπτονται αποκλειστικά από Εθνικούς Πόρους.
- ▶ Το **Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς** (ΕΣΠΑ) αποτελεί βασικό εργαλείο για την αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας και παράλληλα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής κατά την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013. Μέχρι σήμερα η επένδυση στους ανθρώπινους πόρους της χώρας μέσα από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ δεν υπηρετούσε μια οριζόντια πολιτική στρατηγικής για την στοχευόμενη αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου. Τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακά

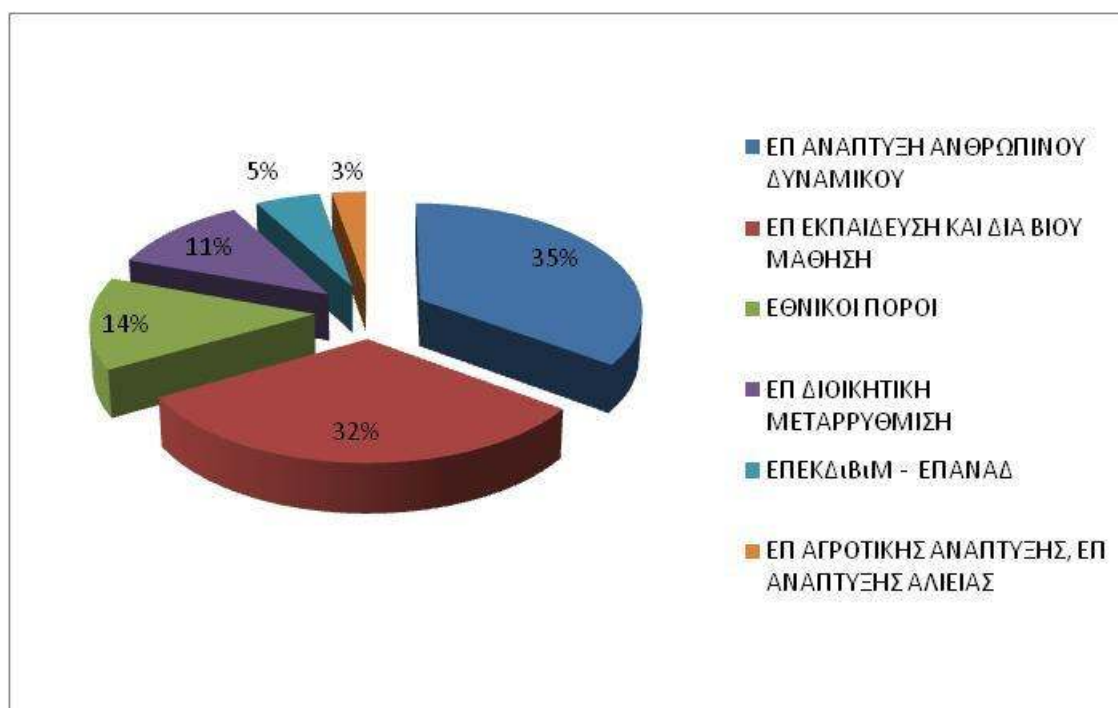
Σχέδιο Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης

Προγράμματα για την περίοδο 2007-2013, τα οποία σε αυτό το πλαίσιο χρηματοδοτούν δράσεις δια βίου μάθησης, και ως εκ τούτου εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης είναι τα εξής:

Σχήμα 3: Πηγές και ποσά χρηματοδότησης του ΕΠ ΔΒΜ

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ (σε €)
ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	762,7 εκ.
ΕΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	691,3 εκ.
ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	300 εκ.
ΕΠ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ	251 εκ.
ΕΠΕΚΔιΒιΜ - ΕΠΑΝΑΔ	113,6 εκ.
ΕΠ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ	60 εκ.
Ενδεικτικός Π/Υ	2,18 δις

Στο επόμενο Σχήμα παρουσιάζεται η κατανομή του προϋπολογισμού ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όπου φαίνεται ότι τα βασικά χρηματοδοτικά εργαλεία είναι τα ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού (35%) και ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (32%).

Σχήμα 4: Πηγές και ποσοστά χρηματοδότησης του ΕΠ ΔΒΜ

Το μεγαλύτερο ποσό χρηματοδότησης προέρχεται από το *ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού*, με **762,7 εκ. €**, ενώ ακολουθεί το *ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μά-*

θησης με 691 εκ. €. Τα δυο αυτά προγράμματα συνιστούν επομένως τα βασικά χρηματοδοτικά εργαλεία για τις δράσεις δια βίου μάθησης, διαμορφώνοντας συνολικά το 67% του προϋπολογισμού.

Σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο αποτελεί επίσης το *ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση*, από το οποίο αντλούνται συνολικά 251 εκ. για την υλοποίηση δράσεων επιμόρφωσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα, με κύριο δικαιούχο το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται επίσης ότι καταγράφονται δράσεις με χρηματοδότηση από δυο διαφορετικά Επιχειρησιακά Προγράμματα, και δη από το ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και το ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθησης (ΕΠΕΚΔιΒιΜ - ΕΠΑΝΑΔ), συνολικού προϋπολογισμού 113,6 εκ.€.

Τέλος, σχεδιάστηκε μια σειρά δράσεων εξειδικευμένης επιμόρφωσης και συνεχιζόμενης κατάρτισης επαγγελματιών του αγροτικού τομέα και του τομέα της αλιείας, στοχεύοντας στην ενδυνάμωση και τη διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και στην τοπική ανάπτυξη. Αυτές οι δράσεις χρηματοδοτούνται από τα *ΕΠ Αγροτικής Ανάπτυξης και ΕΠ Αλιείας*, αντίστοιχα, και δεν υπερβαίνουν τα 60 εκ. €, ήτοι το 3% της συνολικής δαπάνης.

Διασαφηνίζεται ότι οι ως άνω προϋπολογισμοί και οικονομικά στοιχεία των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης είναι ενδεικτικοί και ενδέχεται να τροποποιηθούν στη διάρκεια εξειδίκευσης του Προγράμματος.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ:

ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ